

schijning van Evelijn Forbes bleef hem steeds voor oogen. Maar hij was sterk, en weigerde standvastig een uitnodiging om een bezoek aan een dal in Sutherland te brengen, waar Forbes en zijn dochter de lieve vrouw en moeder aan 't opkweken waren, wier zenuwgestel veel erger onder den schok van de ontvoering geleden had, dan zij wel wilde toegeven. Zelfs toen Evelijn zelf een briefje bij dat van haar vader insloot, schreef Theydon nog terug, dat hij 't te druk met zijn werk had om te komen, en hij vulde een heelen brief met een gemakkelijke beschrijving van de spijt, die Bates gehad had, omdat het hem niet gelukt was een Chinees „te schieten”, terwijl hij nogal een pistool gekocht had, en dat gericht had, voor hij en zijn vrouw de stad verlaten hadden.

Drie maanden gingen voorbij. Den negenden Augustus, op een snikheeten morgen, zat Theydon mistroostig een artikel, dat hij geschreven had, door te lezen, toen er een telegram voor hem kwam. Er stond in:

„Handyside is hier in zijn automobiel aangekomen. Kom hier voor een reünie. Nemen geen weigering aan. — Forbes.”

Dien nacht reisde Theydon noordwaarts. Hij bereikte het dal net op tijd voor het middageten den volgenden avond, en bracht eenige heerlijke, maar toch diep-ellendige uren in Evelijns gezelschap door.

Eindelijk, toen hij vcelde, dat hij zich niet meer meester was, zei hij op een avond, toen er een prachtige maan scheen, en hij wist, dat Evelijn in den tuin op hem wachtte, tegen Forbes, dat hij den volgenden dag naar Londen terug moest keeren.

„Waarom?” vroeg zijn gastheer. „Is er iets onverwachts gebeurd? Ik dacht, dat je minstens tot het eind van deze maand hadt kunnen blijven.”

„'t Spijt me,” zei Theydon, hard aan zijn sigaar trekkend en trachtend zijn zelfbeheersching te behouden. „Het spijt me, maar ik moet weggaan.”

Er was een oogenblik stilte. Forbes keek zijn jongen vriend met zijn ernstige diepzinnige oogen aan.

„Is het een persoonlijke zaak?” ging hij voort.

„Ja.”

Weer was er een stilte. Theydon voelde, dat hij gevaar liep verkeerd begrepen te worden, maar hij kon er niets aan doen. Misschien was 't zelfs maar beter zóó. En toen voelde hij een rilling door al zijn leden gaan, want Forbes zei:

„Ga je ons verlaten om iets, dat Evelijn gezegd of gedaan heeft?”

„Nee, o, nee,” was 't wanhopig antwoord.

„Waarom zegt u dat in vredesnaam?”

„Je moet een beetje doortastend te werk gaan, beste jongen. Ik geloof, dat ik wel begrijp, wat er met je aan de hand is. Je houdt van Evelijn, en je durft 't haar niet te zeggen, omdat ik toevallig rijk ben. Ik had heusch niet gedacht, dat je mij zóó weinig kende, om te gelooven dat geld of titels bij mij boven 't geluk van mijn dochter zouden gaan.”

Hij zei nog veel meer, vriendelijke, wijze, waardeerende woorden, maar Frank Theydon hoorde ze nauwelijks. Hij slaagde er in eenige woorden van dankbaarheid uit te stamelen, en ging toen Evelijn zoeken. Zij stond aan de andere zijde van het grasveld, bij een beekje, dat ruischend en kabbelend naar het dichtbijzijnde meer stroomde. Zij droeg een witte sjaal over haar hoofd en schouders, en zag er net uit als een nimf, toen zij zich bij 't hooren van zijn voetstappen omdraaide; het maanlicht scheen op haar gezicht en werd weerkaatst in haar oogen.

„O, ben je daar eindelijk,” riep ze vroolijk uit. „Den volgenden keer, dat ik weer een cavaliër vraag om mij te begeleiden, zal hij, hoop ik, wel wat vlugger komen.”

Hij stond vóór haar, en stak zijn beide handen uit.

„Evelijn,” zei hij, „hier is ten minste een cavaliër, die zich voor 't leven lang aanbiedt.”

De vroolijke uitdrukking verdween uit haar oogen, en de plagerij, die zij al op de lippen had, hield ze in.

Ze keek hem ernstig, doch in 't geheel niet verrast aan.

Het was, alsof zij, wat nu gebeurd was, reeds lang verwacht had. . . .

Overmoedig nam haar minnaar haar in zijn armen.

Zij weerstreefde hem niet maar vlijde zich tegen hem aan, als een kind, dat, na langen tijd ondel vreemden te zijn geweest, voor 't eerst weer rust aan moeders borst. . . .

Door de open ramen van den salon klonk het teere refrein van een ballade.

Mevrouw Forbes was aan 't 't zingen, en zoete woorden smolten in één met de welluidende muziek in de stille avondlucht.

Toen ontmoetten hun lippen elkaar, en het donkere dal werd een paradijs op aarde.

De avonturen van C. Tavenon

DOOR MR. J. C. J. JONKLEERE

I. DE SCHAKING VAN FREULE VAN BORGENSEIN.

een profeet wordt in zijn eigen land geëerd. Wat trouwens niet te verwonderen valt, want zooveel menschen, zooveel profeten. En, dat ieder mensch eerbied verdient, deze stelling zullen slechts weinigen aandurven. Hiermede accoord dus.

Maar dat deze spreekwijze ook voor detectives geldt, valt te beklagen, is echter niet minder waar. Welke Hollander toch kent b. v. Cyriel Tavenon, evenknie van den beroemden Sherlock Holmes? Zeer weinigen zeker, ofschoon iedere jongen van nauwelijks vijftien jaar U verschillende avonturen van den beroemden Engelschman weet te verhalen. Om aan dezen „wantoestand” een einde te maken, besloot ik eenige avonturen van Tavenon op papier te zetten, ofschoon ik al mijn overredingskracht noodig had om van hem daartoe toestemming te krijgen.

Een van de avonturen, waaruit zeer zeker de groote

REMBERT DODOENS (DOEZEZOEN).

Den 29sten Juni zal het vierhonderd jaar geleden zijn, dat Rembert Dodoens of zooals zijn geleerde tijdgenooten hem noemden, Rembertus Dodonaeus, te Mechelen het levenslicht aanschouwde. Hij behoorde tot de groote mannen van zijn tijd, zoodat de curatoren van de Leidsche Universiteit, die er op uit waren steeds de beste leerkrachten aan hun jonge inrichting te binden, hem in 1582 het hoogleeraarschap in de medicijnen aanboden op een salaris van f 400.— met een vereering van f 100.— terwijl hem als tegemoetkoming in de reiskosten f 50.— werd toegevoegd. Hoewel toen reeds zijn naam als kruidkundige een wereldberoemde was, gaf hij uitsluitend onderwijs in de ziekteleer en physica, daar de later zoo beroemde Leidsche hortus nog niet bestond. Als arts was Dodoens een kind van zijn tijd, die zelfs de astrologie of sterrenwielarij binnen den kring van zijn beschouwingen trok en de geneeskunde dan ook niet op een hooger trap van ontwikkeling gebracht heeft. Als kruidkundige evenwel heeft zijn naam, thans na 400 jaren, nog een goeden klank. Was in de middeleeuwen de plantkunde slechts een onderdeel van de geneeskunde, in den renaissance-tijd met zijn opbloei der natuurwetenschappen werd dit geheel anders en ontwikkelde de plantkunde zich tot een zelfstandige wetenschap, aan welker ontwikkeling Dodoens een werkzaam aandeel nam. Want Dodoens was niet de eenige peet, die deze zuigeling ten doop hield. Hij vond zijn voorgangers in mannen als Otto Brunssels, Leonhard Fuchs e.a., wier werk echter het stempel van pioniersarbeid draagt. Naast Dodoens mogen als tijdgenooten de namen van Lobelius en Clusius, de laatste eveneens hoogleeraar te Leiden, niet ontbreken. Ook Rauwolf, voor wiens plantenverzameling eens door I. Vossius f 48000.— geboden werd, leefde in dezen tijd. Dodoens legde de vruchten van zijn studie neder in het bekende „Cruydt-boek”, dat in 1543 te Tubinghen verscheen, daarna in Antwerpen 10 herdrukken beleefde en ook in Leiden tweemaal herdrukt werd. Eveneens verschenen Latijnsche, Fransche en Engelsche vertalingen. In dit cruydtboek vindt men bijkans alle toenmalig bekende planten beschreven met haar geneeskrachtige werking. Door deze bijvoeging werd zijn boek een ruimvloeiende bron voor de volksgeneeskunde en men spreekt niet te bont, wanneer men beweert, dat de meeste thans nog gebruikte plantaardige volksgeneesmiddelen in Holland en Vlaanderen ontleend zijn aan Dodoens' kruidenboek. Aan erbeewijzen heeft het Dodoens tijdens zijn leven niet ontbroken. Op zijn reizen in Frankrijk, Duitschland en Italië maakte hij kennis met de beroemdste artsen van zijn tijd. Hij genoot de onderscheiding lijfarts geweest te zijn van Maximiliaan II en van Keizer Rudolf. Een aangeboden professoraat aan de toenmalig beroemde universiteit te Leuven weigerde hij. In 1582 naar Leiden beroepen, ontviel hij reeds in 1585 aan deze Academie, 68 jaar oud. Nog heden vindt men in de Pieterskerk aldaar zijn grafteeken.

scherpzinnigheid, opmerkingsgave en het combinatievermogen van dezen speurder ten duidelijkste blijkt, is wel de schaking van freule Van Borgenstein, waarover in de mondaine wereld zooveel te doen is geweest, zooals de lezer zich wellicht nog zal herinneren. Immers. . . . pardon, ik ben U eerst de introductie van mijn vriend Tavenon schuldig.

Het eerst maakte ik kennis met dezen genialen man ongeveer tien jaren geleden, dus in 1907. Beiden studeerden wij toen te Leiden, hij in de exacte wetenschappen, ik in de rechten. Feitelijk studeerde ik alleen, en, ik moet het tot

mijn schaamte bekennen, af en toe; hij nooit. Hij bestudeerde: zooals de zachtheid van de clubfauteuils en de beschrijving van het plafond van de kroeg, de melligheid van het mos in het duin en de blauwheid van den hemel daarboven. Studeeren deed hij nooit, daartoe was hij te lui. Slechts af en toe nam hij een boek in handen — evenveel keeren als een bedelaar zich wascht — maar deed dit slechts om het in een minimum van tijd weer neer te leggen.

Reeds vanaf den dag onzer kennismaking voelde hij zich tot mij aangetrokken, wel sterker, doch niet uitsluitend tegen het einde der maand. Vandaar, dat wij nogal met elkaar op en neer gingen, en ik zoo goed van zijn „ijver” op de hoogte was. Het verwonderde mij daarom ten zeerste, dat hij zonder slag of stoot door de eerste examens heen rolde. Onder de roos: indien professoren weten, dat geen college geloopt wordt, zetten zij den patient, ofschoon de pijnbank verboden is, toch meestal duimschroeven, Spaansche schoenen, en dergelijk tuig aan. En niettegenstaande dit alles, Tavenon slaagde. Toentertijd schreef ik dit toe aan het gesternte, waaronder hij geboren was en ik herinner mij nog goed dat ik verscheidene guldens voor het verrijken mijner astronomische kennis offerde. Thans echter weet ik maar al te goed, dat geluk uitgesloten was en hij zijn slagen slechts te danken had aan zijn glashelder kop, die het hem mogelijk maakte de consequenties te zien, waarvoor anderen dagen lang studie noodig hadden. Overal is echter een grens, ook hier. Den heldersten denker is het onmogelijk zonder studie alle problemen op te lossen, welke hem worden voorgelegd binnen de enge examen-tijdgrenzen. Zoo ook met hem: na een twee, drie examens struikelde hij, struikelde hij voortdurend. Na zijn eersten tegenslag bleef hij nog een acht, negen maanden te Leiden, en verdween toen eensklaps.

Geruimen tijd verloor ik hem toen uit het oog tot hij plotseling, het zal thans een vijf jaar geleden zijn, weer voor mij stond, beter gezegd lag. Want, zooals ik reeds hierboven opmerkte, voor liggen had hij een voorliefde. Ik liep n.l. op het terras van het Kurhaus te Scheveningen te drentelen, toen ik plots voor een ligstoel kwam te staan, waarin Tavenon als vanouds het sterrenkijken beoefende. De begroeting was heel hartelijk, hij was nog de oude Cyriel van Leiden. Ik vertelde hem mijn wervaren sedert onze laatste ontmoeting, dat ik mijn bul verkregen had, doch mij op medisch advies van het practisch toepassen van mijn kennis moest onthouden.

Hetgeen Tavenon sedert het verdwijnen uit mijn gezichtskring ondervonden had, was van veel belangrijker aard. Stukje bij brokje vertelde hij mij in den loop der volgende dagen, die wij samen waren — hij was Kurgast en ik had als gezegd niets omhanden — zijn geheele geschiedenis.

Ik kwam dan te weten, dat zijn plotseling verdwijnen uit den Leidschen studentenkring te wijten was aan het overlijden van een rijken oom, die zijn studiën bekostigde. Tavenon zelf was een wees zonder fortuin, zoodat, waar zijn tante, ooms universeele erfgenaam, zich geheel van hem terugtrok, hij zijn studiën moest afbreken en zelf voor het banale maar toch zoo noodige dagelijksch brood moest zorgen. Op allerlei manieren trachtte hij dat stukje brood zoo groot mogelijk te krijgen bij minimum arbeid (hij toch was een principieel tegenstander van werken!) en werd, na vele wederwaardigheden detective, en wel een beroemde detective. Hoe hij er toe kwam, dat beroep te kiezen, hetgeen voor zijn capaciteiten zoo uitstekend paste, wellicht vind ik nog gelegenheid U dit nader mede te deelen.

Na onze ontmoeting op het terras van het Kurhaus verloor ik hem niet meer uit het oog en omdat ik mijn tijd in ledigheid moest doorbrengen inviteerde hij mij sindsdien steeds als hij „werkte”. Vandaar, dat ik met de meeste zijner avonturen zoo in details bekend ben.

En nu lezer, die zeker reeds ongeduldig zijt, het avontuur van de schaking van freule Van Borgenstein.

Volgens mijn aantekeningboekje, waarin ik al de avonturen, waarin ook ik, zij het slechts een ondergeschikte, rol heb gespeeld, steeds noteer, was het den 23^{en} Mei 19. . 's morgens acht uur, toen de dienstbode kwam zeggen, dat er een heer aan de telefoon was die mijnheer even wilde spreken. Nu ben ik 's morgens nooit in een opgewekte stemming, waarbij kwam, dat ik juist het eerste bedrijf van het reinigingsproces mijns aangezichts had voltooid en de leer van het hellend vlak in den vorm van een scheermes practisch wilde toepassen. Mijn antwoord:

„Kan niet, Anna. Vraag of mijnheer over een uurtje nog eens belt,” zal U, waarde lezer, dus alleszins begrijpelijk voorkomen.

„k Had echter nog niet meer dan de helft van mijn linkerwang tot d'r maagdelijken toestand teruggebracht, of Anna stak weer het hoofd om de deur:

„Mijnheer, mijnheer Tavenon is het. Zeer dringend, zegt-ie, is 't mijnheer.”

Ik als de wind naar de telefoon. — Want als Tavenon van dringend spreekt, dan, dat verzeker ik U, is er haast bij ook. En toen vernam ik, dat hij van baron Van Borgenstein een dringend telegram had gekregen om onmiddellijk voor een belangrijke aangelegenheid naar zijn kasteel bij Vianen te komen. De auto van den baron zou aan het station te Utrecht staan om hem af te halen. (Wordt vervolgd).